

Diarienummer
KS/2026:541

Till
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Handläggare
Alma Smith

Remissvar – Promemoria Ändring av detaljplan

Kommunen ser generellt positivt på ambitionen att tydliggöra och förenkla regelverket för detaljplaneprocesser.

I promemorian anges att syftet med lagändringen är att skapa ett tydligare och enklare regelverk för ändring av detaljplaner samt att underlätta digitalisering och modernisering av äldre detaljplaner. Detta föreslås ske genom att ändringsplanen tas bort som plantyp vilket innebär att en detaljplan i stället ska ändras genom att en ny detaljplan antas. Möjlighet till förenklad prövning och förenklat förfarande föreslås finnas i fyra fall: vid precisering av användningen av kvartersmark för allmänt ändamål, vid förlängning av genomförandetiden, vid förlängning av tiden för tillfällig användning samt när ändringen endast innebär vissa anpassningar eller preciseringar, bland annat med anledning av att nya föreskrifter om standarder för utformning av detaljplaner används. Kommunens bedömning är att dessa situationer i praktiken uppkommer relativt sällan.

I promemorian används begreppet ”ändring av detaljplan” för att beskriva situationer där en ny detaljplan ska tas fram. Detta bidrar till att göra förslaget innebär svårare att förstå och kan skapa en begreppsmässig otydlighet.

Möjlighet att kombinera prövningar och förfarandet i samma planprocess

Enligt förslaget möjliggörs att i samma planprocess lämplighetsprövas nya frågor inom en del av planområdet, medan övriga delar av planområdet endast omvandlas till digital planinformation genom ett förenklat förfarande och förenklad prövning. Kommun ser positivt på denna möjlighet.

Kommunens erfarenhet är att planändringar i praktiken många gånger har varit lika omfattande och komplexa att genomföra som att ta fram en ny detaljplan. Samtidigt har planhandlingarna blivit mindre tydliga och mindre användarvänliga, eftersom den ursprungliga planen ofta finns i tryckt form medan ändringen redovisas digitalt. Kommunen bedömer därför att den föreslagna möjligheten kan bidra till en mer proportionerlig planprocess och tydligare planhandlingar.

Digitalisering av äldre detaljplaner

Kommunen ser positivt på att förslaget har ambitionen att skapa bättre förutsättningar för att föra över äldre gällande detaljplaner till dagens digitala system. Detta kan bidra till mer lättillgänglig och användbar planinformation samt till en effektivare hantering i efterföljande processer.

Samtidigt ser kommunen behov av tydligare vägledning kring hur äldre planbestämmelser ska hanteras när en detaljplan enbart ska omvandlas till digital form genom förenklad prövning och förenklat förfarande. Äldre detaljplaner innehåller ofta bestämmelser som har formulerats utifrån den lagstiftning, de riktvärden och de förutsättningar som gällde när planen togs fram. Det behöver därför tydliggöras vilka förändringar eller anpassningar av äldre planbestämmelser som kan göras vid en

digital omvandling utan att en ny lämplighetsprövning behöver genomföras, samt hur sådana bestämmelser ska förhålla sig till dagens lagstiftning och riktvärden.

Om det krävs en ny lämplighetsprövning för att hantera förändringar av detta slag kan möjligheten att på ett enkelt sätt digitalisera äldre detaljplaner begränsas betydligt. Detta riskerar att motverka ett av de syften med förslaget som lyfts fram i promemorian, nämligen att underlätta omvandlingen av äldre detaljplaner till digital planinformation.

Planändring vid förändrad lagstiftning

Kommun har erfarenhet av situationer där ändring av detaljplan enligt nuvarande regelverk, har varit ett viktigt och ibland det enda möjliga alternativet för att kunna genomföra önskad planläggning. Detta har bland annat gällt områden där förändringar i en annan lagstiftning har inneburit nya förutsättningar vid framtagandet av en ny detaljplan. Ett sådant exempel är när strandskyddsreglerna aktualiseras i processer när en ny detaljplan tas fram.

Kommunen anser därför att den föreslagna lagändringen kan innebära att utvecklingen av vissa områden försvåras väsentligt. Detta bedömer kommunen som en försämring av regelverket för detaljplanering och ser som en risk för att ett av de syften som lyfts fram i promemorian, att skapa ett enklare regelverk för ändring av detaljplaner, motverkas.

Alma Smith
Planarkitekt

§ 85

Svar på remiss - Promemoria Ändring av detaljplan (KS/2026:541)

Regeringskansliet, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet har skickat på remiss ett förslag till ändring av plan- och bygglagen och plan- och byggförordningen med syfte att skapa ett tydligare och förenklat regelverk för ändring av detaljplaner samt att underlätta digitalisering och modernisering av äldre detaljplaner. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2027 och förordnings-ändringarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2027 respektive den 1 juli 2027.

För Partille kommun innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter. Remissvaren ska ha kommit in till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet senast den 2 november 2026.

Den huvudsakliga innebörden av förslaget är att ändringsplanen försvinner som plantyp vilket innebär att en detaljplan ska ändras genom att en ny detaljplan antas. Möjlighet för förenklad prövning och ett förenklat förfarande ska finnas när planläggningen innebär precisering av användningen av kvartermark för allmänt ändamål, förlängning av genomförandetiden, förlängning av tiden för tillfällig användning samt ändringar som endast är vissa anpassningar eller preciseringar, bl.a. med anledning av att nya föreskrifter om standarder för utformning av detaljplaner används.

Kommunen ser generellt positivt på ambitionen att tydliggöra och förenkla regelverket för detaljplaneprocesser. Kommunen ser positivt på möjligheten att kombinera olika förfaranden inom samma planprocess, men efterfrågar tydligare vägledning kring digitalisering och hantering av äldre planbestämmelser. Kommunen bedömer samtidigt att förslaget kan begränsa möjligheten att ändra detaljplaner när förutsättningarna förändras till följd av annan lagstiftning, vilket kan försvåra utvecklingen av vissa områden.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 21 september 2026

Remissvar – Promemoria Ändring av detaljplan, 21 september 2026

Remiss, daterad 2 juli 2026

Promemoria Ändring av detaljplan daterad 2 juli 2026

BESLUT

Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner yttrande över *Promemoria Ändring av detaljplan* daterat 21 september och översänder det till Regeringskansliet, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Expedieras till: Samhällsbyggnadskontoret

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ordförande: Marith Hesse (M)

Sekreterare: Annie Hilmersson

Justerare: Thorbjörn Carlsson (S)